

Maakunta- ja sote-uudistuksen vaikutukset ev.-lut. kirkkoon

Terhi Kaira
Projektipäällikkö
Kirkkohallitus

Kirkko eri rooleissa - vaikutukset erilaisia

- 1) Viranomaistehtävät
- 2) palveluntuotanto
- 3) Sopimuskumppanuus
- 4) Verkostoyhteistyö

I Viranomaistyypiset tehtävät

1.1 Valmiusasiat ja varautuminen

- Kirkkolaki velvoittaa kirkon ja seurakunnat varautumiseen sekä valmiussuunnitteluun. Tuomiokapitulien tehtävänä on johtaa ja valvoa seurakuntien varautumista.
- "Yhteiskunnan turvallisuusstrategia 2017" esittää päivitettyä kokonaisturvallisuuden yhteistoimintamallin, johon on sisällytetty sekä kirkot että uskonnolliset yhdyskunnat.
- Aluehallintovirastot (ja niiden valmiustoimikunnat) lopettavat toimintansa. Pelastustoimi siirtyy maakunnille.
- Maakunnan tehtävänä on sovittaa yhteen eri toimijoiden varautumista, jotta mahdollisessa kriisissä viranomaiset voisivat toimia tehokkaasti. Maakunnissa on perustettu valmiusfoorumeita, joissa suunnitellaan varautumisen järjestämistä.

1.2 Henkinen huolto

- "Uskonnollisille yhdyskunnille turvataan mahdollisuudet ylläpitää hengellistä toimintaa sekä osallistua ihmisten henkiseen huoltoon osana yhteiskunnan psykososiaalisen tuen kokonaisuutta ja kriisien uhrien auttamiseen kaikissa turvallisuustilanteissa."
- Seurakuntien henkisen huollon toimintaohje päivitetään

II Palveluntuotanto

(edellyttää palveluntuottajaksi rekisteröitymistä)

2.1 Kirkon perheneuvonta (nyk. kuntarahoitus)

- Maakunnan liikelaitos voi tehdä ostopalvelusopimuksen palveluntuottajaksi rekisteröityneen seurakunnan / seurakuntayhtymän kanssa.
- Myös avioliittolain mukaiset sovittelutehtävät kuuluvat palvelutuotannon piiriin
- Kaikkien sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottajien on täytettävä perusvaatimukset, jotta voi päästä tuottajarekisteriin (palveluntuottajalaki) ***

2.2 Satunnaiset ostopalvelusopimukset

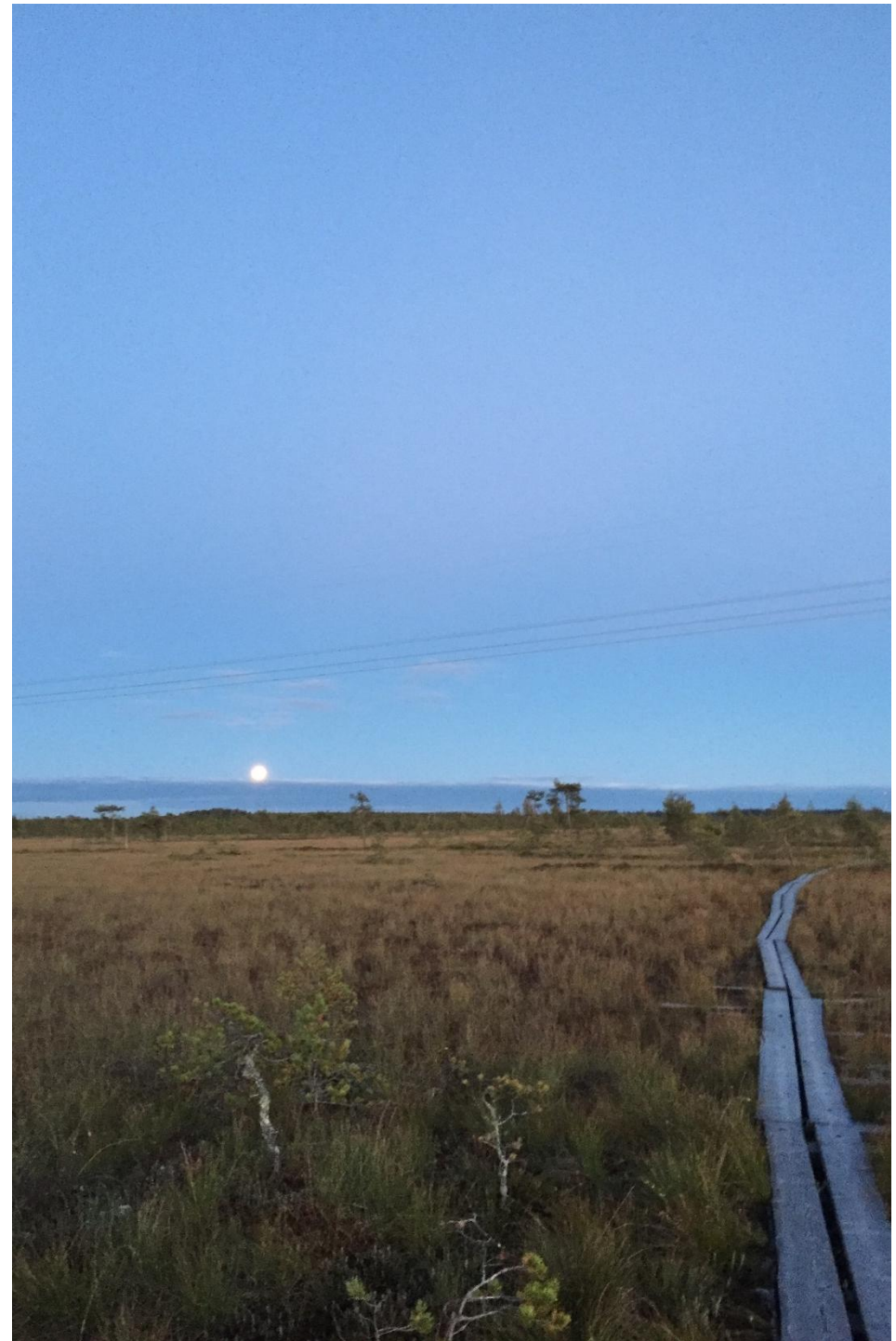
- Esimerkiksi satunnainen erityisryhmien leiritoiminta tai virkistyspäivät, eroauttamiseen liittyvät kurssit tai teemapäivät

2.3 Kirkon järjestöjen tuottamat terveys- ja hyvinvointipalvelut

- Kirkko ja seurakunnat vaikuttavat kirkollisten järjestöjen tai säätiöiden toimintaan omistajuuden ja päätöksentekojärjestelmien kautta
- Esimerkiksi lasten ja nuorten laitospalveluissa, perhehoidossa, ensi- ja turvakotitoiminnassa, syrjäytymis-vaarassa olevien palveluissa, päihdehuollon palveluissa, asumispalveluissa, vammaisten ja ikääntyneiden palveluasumisessa sekä hoitolaitoksissa.

Palveluntuottajan velvollisuuksia

- Oltava valvontaviranomaisen palveluntuottajarekisterissä ja yhteisessä tietokannassa
- Palveluntuottaja ei ole konkurssissa tai liiketoimintakiellossa
- Riittävät, asianmukaiset, sopivat ja turvalliset toimitilat ja välineet
- Riittävästi henkilöstöä asiakkaiden ja potilaiden palvelujen tarpeeseen ja lukumäärään nähden.
- Henkilöstöllä on asianmukainen koulutus
- Sote-palvelun oltava laadukasta, asiakaskeskeistä ja turvallista
- Vastuuhenkilö, omavalvonta
- Velvoite raportointiin

III Kumppanuussopimukset

3.1 Sairaalasielunhoito ja 3.2 kehitysvammaistyö

- Sielunhoito ei kuulu palveluntuottajalain piiriin
- Maakuntien kanssa tehtävä kumppanuussopimukset, niissä ei liiku raha
- Olemassa olevat sopimukset siirtyvät määrättyllä mekanismilla, toiminnan osalta sopimukset kohdistuvat maakunnan omiin toimipisteisiin
- Asuminen ja hoito siirtyy yhä enemmän pieniin yksiköihin, joita ylläpitävät monet palveluntuottajat. Jatkossa tulee uusia palveluntuottajia esim. kehitysvammaisten päivä- ja työtoimintaan sekä vanhusten ja pitkäaikaissairaiden hoitoon + saattohoitoon.

3.3 Lapsi- ja perhepalvelut (LAPE)

- Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelma (LAPE) on yksi hallituksen kärkihankkeista. Tavoitteena on uudistaa lapsi- ja perhepalvelut siten, että ne vastaavat nykyistä paremmin lasten, nuorten ja perheiden tarpeisiin. Palvelut kootaan helposti saavutettaviksi ja hahmotettaviksi kokonaisuuksiksi.
- Perustana on kumppanuussopimukset eri toimijoiden kesken, pääsääntöisesti ei liiku raha

IV Muu verkostoyhteistyö

(yhdyspintatyötä maakunnat – kunnat – seurakunnat – järjestöt – muut toimijat)

4.1 Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen

- Yhteistyö neuvoloiden kanssa, päiväkodeissa, kouluissa
- Työ vanhusten ja vammaisten parissa, päihde- ja mielenterveystyö
- Perheneuvonta muutoin kuin palveluntuotannon osalta

4.2 Yhteisöllisyyden vahvistaminen

- Syrjäytymisen ehkäisy
- Maahanmuuttajat

4.3 Opiskelijatyö

- Ammattikorkeakoulujen opiskelijaterveyden huolto siirtyy YTHS:n ja ammattikoulujen maakuntien järjestettäväksi – uudet yhteistyökuviot hyvinvointikäytävillä

Vaikutukset kirkollisveroon ja hiippakuntajako

Kirkollisvero

- Verotuloja siirretään kunnilta valtiolle, vähennysjärjestelmän kautta vaikutuksia kirkollisveroon: kirkollisveron tuotto kasvaa noin 65 miljoonaa euroa.
- Jos kaikki seurakunnat, joiden laskennallinen veroprosentin alentamispaine olisi suurempi kuin pienin mahdollinen kirkollisveroprosentin muutos, alentaisivat prosenttejaan, kirkollisveron tuotto kasvaisi silti.
- Toimet oma-aloitteisuuteen perustuvia
- Seurakuntien osuus verotuskustannuksista on edelleen 3,3 %

Hiippakuntajako

- Kirkolliskokous on pyytänyt esitystä hiippakuntajaon tarkistamisesta siten, että jokainen maakunta sijoittuu kokonaisuudessaan yhden hiippakunnan alueelle. Hiippakuntien määrä ei kuitenkaan muutu.
- Esitysluonnos maakuntapohjaisesta hiippakuntajaosta lausuntokierroksella
- Asiaa käsitellään kirkolliskokouksessa syksyllä 2018
- Uudistus voimaan 1.1.2020

Aikataulu

MISSÄ
MENNÄÄN?

